



Język JAVA

podstawy programowania

Jacek Rumiński

Wykład 6, część 2

Plan wykładu:

1. Wprowadzenie do operacji wejścia/wyjścia: strumienie
2. Podstawowe klasy strumieni InputStream/OutputStream
3. Obsługa strumieni znaków
4. Operacje na plikach w systemie plików
5. Specjalne zastosowania strumieni

Podstawowe klasy strumieni znaków

W związku z problemem wynikającym z konwersji znaków Javy (Unicode) na bajty i odwrotnie występujących we wczesnych (JDK 1.0) realizacjach klas obsługi strumieni począwszy od wersji JDK1.1 wprowadzono dodatkowe klasy **Reader** i **Writer**. Obie abstrakcyjne klasy są analogicznie skonstruowane (dziedziczenie z klasy **Object** i deklaracja metod) jak klasy **InputStream** oraz **OutputStream**. Klasy dziedziczące po **Reader** i **Writer** zapewniają ciekawe możliwości zastosowania.

Odczyt danych odbywa się poprzez zastosowanie metod **read()** lub **readLine()** natomiast zapis danych do strumienia poprzez wykorzystanie metod **write()**.

Wybrane klasy dziedziczące po klasie Reader/Writer:

BufferedReader – buforuje otrzymywany tekst (czytaj linię tekstu!),

InputStreamReader – czyta bajty zamieniając je na tekst według podanego systemu kodowania znaków,

FileReader – odczyt danych tekstowych z pliku dla domyślnego systemu kodowania znaków, poprzez podanie ścieżki zależnej systemowo (**String**) lub abstrakcyjnej (**File**)

StringReader – obsługa strumienia pochodzącego od obiektu klasy **String**.

Dla klasy **Writer** analogicznie, tylko ...**Writer**, np. **FileWriter**.

Dodatkowa klasa to **PrintWriter** (analog klas **PrintStream**).

```
import java.io.*;
class FormatujStrumien extends OutputStreamWriter{
    FormatujStrumien(String kodowanie) throws UnsupportedEncodingException{
        super(System.out,kodowanie);
    }//koniec FormatujStrumien()
} //koniec FormatujStrumien
public class DrukujJedi{
    public static void main(String args[]){
        try{
            FormatujStrumien fs=new FormatujStrumien("Cp852");
            fs.write("ąęśółźźćń");
            fs.close();
            /* //Albo:
            PrintWriter pw= new PrintWriter(new OutputStreamWriter(System.out,"Cp852"));
            pw.println("ąęśółźźćń");
            pw.close();          */
            //Zamiast System.out może być strumień związany z plikiem,
            //np. new FileOutputStream("jakisPlik.txt");
        } catch (Exception e){ System.out.println("Wyjątek: "+e);}
    } //koniec main()
} // koniec public class DrukujJedi
```



```
import java.io.*;
public class NoweEchoJedi{
    public static void main(String args[]){
        PrintWriter pw=null;
        try{
            pw= new PrintWriter(new OutputStreamWriter(System.out,"Cp852"),true);
            //true na końcu oznacza, że dane są przesyłane od razu (bez flush())
            BufferedReader br = new BufferedReader(new InputStreamReader(System.in));
            String test;
            //Jeśli chcemy dodać znak specjalny, np. cudzysłów musimy użyć znaku \"
            pw.println("Wprowadź dane. Linia z \".\" oznacza koniec wprowadzania.");

            //readLine() - czytaj całą linię
            while(!(test=br.readLine()).equals(".")){
                pw.println("Wprowadzono: \t"+test);
            }
            pw.close();
        }catch (Exception e){ System.out.println("Wyjatek: "+e);}
    } //koniec main()
} //koniec public class NoweEchoJedi
```



Rozdzielanie tekstu StringTokenizer/StreamTokenizer

Na zakończenie omawiania klas związanych z obsługą strumieni warto zapoznać się z klasą **StreamTokenizer**, dzieląca strumień tekstowy na leksemy.

Klasa ta daje więc swoistą funkcjonalność wykrywanie elementów strumienia i umieszczania ich w tablicy. Wskazując znak oddzielający leksemy (**ordinaryChar()**) można dokonać przeformatowania przesłanego tekstu (np. podzielić ścieżkę dostępu, dokonać detekcji liczb w tekście, itp.). Pobranie leksemu z tablicy odbywa się poprzez wywołanie metody **nextToken()**.

Warto zauważyć, że istnieje klasa **StringTokenizer** o podobnym działaniu (prostsza), której argumentem nie jest jednak strumień, a obiekt klasy **String**.

```
import java.io.*;
import java.util.StringTokenizer;
public class SeparatorJedi{
    public static void main(String args[]){
        System.out.println("Podaj tekst zawierający znak : .");
        Reader r = new BufferedReader(new InputStreamReader(System.in));
        StreamTokenizer st = new StreamTokenizer(r);
        st.ordinaryChar('.'); //ustaw znak rozdzielający
        try{
            while (st.nextToken() != StreamTokenizer.TT_EOF){ //koniec? CTRL-Z
                if (st.ttype==StreamTokenizer.TT_WORD){ //tekst?
                    System.out.println(new String(st.sval)); //pobierz wartość
                }
            }
        }catch (IOException ioe){ System.out.println("Błąd operacji I/O"); }
        String dane="153.19.51.66"; System.out.println("Dzielę tekst: "+dane);
        StringTokenizer strT = new StringTokenizer(dane, ".");
        while (strT.hasMoreTokens()) {
            System.out.println(strT.nextToken());
        }
    }
}
}
```



Plan wykładu:

1. Wprowadzenie do operacji wejścia/wyjścia: strumienie
2. Podstawowe klasy strumieni InputStream/OutputStream
3. Obsługa strumieni znaków
4. Operacje na plikach w systemie plików
5. Specjalne zastosowania strumieni

Operacje na plikach

Dostęp do plików zaprezentowany wcześniej wykorzystywał klasy **FileInputStream**, **FileOutputStream**, **FileReader** i **FileWriter**.

Konstruktory tych klas umożliwiają utworzenie strumienia poprzez podanie ścieżki do pliku jako argumentu. Ścieżkę można podać stosując dwie metody:

1. poprzez ciąg znaków (obiekt klasy **String**)
2. poprzez obiekt klasy **File**, reprezentujący logiczną ścieżkę do plików i katalogów.

Ścieżka dostępu do pliku może być sklasyfikowana ze względu na jej zasięg lub ze względu na środowisko, dla którego jest zdefiniowana (np. Windows, Linux). W pierwszym przypadku dzieli się ścieżki dostępu na absolutne i relatywne. Absolutne to te, które podają adres do pliku względem głównego korzenia systemu plików danego środowiska. Relatywne to te, które adresują plik względem katalogu bieżącego.

Operacje na plikach

Druga klasyfikacja rozróżnia ścieżki dostępu pod względem środowiska, dla którego jest ona zdefiniowana, co w praktyce dzieli ścieżki dostępu na te zdefiniowane dla systemów opartych na UNIX i na te, zdefiniowane dla systemów opartych na MS *Windows* (znak rozdzielający katalogi: własność systemu o nazwie **file.separator**, lub wartość pola **File.separator**). Przykłady:

➤ absolutna ścieżka dostępu:

UNIX: /utl/software/java/projekty

MS Windows: c:\utl\softare\java\projekty

➤ relatywna ścieżka dostępu:

UNIX: java/projekty

MS Windows: java\projekty.

Operacje na plikach

Tworząc obiekt klasy **File** dokonywana jest konwersja łańcucha znaków na abstrakcyjną ścieżkę dostępu do pliku (abstrakcyjna ścieżka dostępu do pliku jest tworzona według określonych reguł podanych w dokumentacji API).

Metody klasy **File** umożliwiają kontrolę podanej ścieżki i plików (np. **isFile()**, **isDirectory()**, **isHidden**, **canRead()**, itp.) oraz dokonywania konwersji (np. **getPath()**, **getParent()**, **getName()**, **toURL()**, itp.), jak i wykonywania prostych operacji (**list()**, **mkdir()**, itp.).

Uwaga! Należy pamiętać, że zapis tekstowy ścieżki dostępu dla środowiska MS Windows musi zawierać podwójny separator, gdyż pojedynczy znak umieszczony w ciągu znaków oznacz początek kodu ucieczki (czyli znak specjalny), np. „c:\\java\\kurs\\wyklad\\np”.

```
import java.io.*; import java.util.*;
public class SystemPlikowJedi{
    public static void main(String args[]){
        //utworzenie obiektu File oznacza adresowanie domniemanego węzła w systemie plików
        File f = new File("DANE_JEDI");
        if(f.exists()){//jeśli dany węzeł istnieje
            if(f.isDirectory()){//jeśli jest to katalog
                System.out.println("Katalog: "+f.getAbsolutePath()+" już istniał.\nData modyfikacji: "+
                    new Date(f.lastModified())+". Usuwam go.\n");
                f.delete();//usuń go
            }//if f.isDirectory()
        }//if f.exists()
        if (f.mkdir()){//jeśli uda się utworzyć katalog
            File g = new File (".");//adresuj bieżący węzeł zawierający nowy katalog
            String s[] = g.list();//generuj listę węzłów (plików i katalogów)
            System.out.println("Zawartość katalogu "+g.getAbsolutePath()+" : \n");
            for (int i =0; i<s.length; i++){
                System.out.println(s[i]);//wyświetl kolejne nazwy                }//for
            } else {                System.out.println("Nie można utworzyć katalogu!");                }//else
        }//koniec main()
    }//koniec public class SystemPlikowJedi
```



Plan wykładu:

1. Wprowadzenie do operacji wejścia/wyjścia: strumienie
2. Podstawowe klasy strumieni InputStream/OutputStream
3. Obsługa strumieni znaków
4. Operacje na plikach w systemie plików
5. Specjalne zastosowania strumieni

Specjalne zastosowania strumieni

Poza przedstawionym materiałem strumienie oraz przesyłanie danych obsługiwane jest w Javie w różnych pakietach. Przede wszystkim dotyczy to nowego pakietu **java.nio**.*

Pakiet ten obsługuje nową bardziej zaawansowane sposoby przesyłania i kontroli bloków bajtów (bufory). Funkcjonalność pakietu **java.nio** będzie omówiona na kolejnym etapie poznawania Javy.

Ponadto obsługa strumieni związana będzie z pakietami i klasami, które obsługują różne formy komunikacji, np. przesyłanie danych przez sieć (pakiet **java.net**), przesyłanie danych przez interfejsy komunikacyjne (**javax.comm**). Wówczas dla danego węzła (źródła lub przeznaczenia) zapewniana będzie funkcjonalność otwarcia strumienia (czyli utworzenia obiektu jednej z klas omówionych wcześniej).

```
import java.net.*;
import java.io.*;
public class PobierzJedi{
    public static void main(String args[]){
        URL url;
        String tekst;
        if (args.length !=1) {
            System.out.println("Wywołanie: PobierzJedi URL; gdzie URL to adres zasobów");
            System.exit(1);
        }//if
        try{
            url = new URL(args[0]);
            //Klasa URL reprezentuje zasób według adresu zasobu, np. http://www.biomed.gda.pl
            BufferedReader br = new BufferedReader(new InputStreamReader(url.openStream()));
            while( (tekst=br.readLine()) !=null){
                System.out.println(tekst);
            }//while
        } catch (Exception e) {    e.printStackTrace();    } //catch
    } //koniec main()
} // koniec public class PobierzJedi
```



Specjalne zastosowania strumieni

Kolejną dziedziną wykorzystania strumieni jest wykonywanie operacji na przesyłanych danych. Do operacji takich można zaliczyć kodowanie danych (JPEG, MPEG) czy kompresję danych.

Przykładowo w pakiecie `java.util.zip` zdefiniowano szereg klas strumieni obsługujących kompresję w formie ZIP i GZIP. Podstawowe klasy strumieni tam przechowywane to:

- `CheckedInputStream`,
- `CheckedOutputStream`,
- `DeflaterOutputStream`,
- `GZIPInputStream`,
- `GZIPOutputStream`,
- `InflaterInputStream`,
- `ZipInputStream`,
- `ZipOutputStream`.

```
import java.io.*;
import java.util.zip.*;
public class KompresujJedi{
    public static void main(String args[]){
        String s;
        byte b[] = new byte[100];
        for (int i=0; i<100; i++){
            b[i]=(byte) (i/10); //10 różnych wartości
        }//for
        try{
            FileOutputStream o = new FileOutputStream("plik2.txt");
            o.write(b); //zapisanie 100 bajtów, 10*10 różnych wartości
            o.flush();
            o.close();
            FileOutputStream fos = new FileOutputStream("plik2.gz");
            GZIPOutputStream z = new GZIPOutputStream(new BufferedOutputStream(fos));
            z.write(b,0,b.length); //zapis bajtów będących efektem kompresji - 44 bajty
            z.close();
        } catch (Exception e){} //brak obsługi wyjątków
    } // koniec main
} // koniec public class Kompresja
```



Co dalej?

Przedstawiona część wykładu dotycząca obsługi strumieni w Javie to wybrane przeze mnie elementy, które uważam za kluczowe (możliwości są dużo większe). Zainteresowanych odsyłam do zasobów Internetu oraz dedykowanych podręczników.

To już koniec podstawowego kursu z Javy.

Co dalej?

Dla studentów kierunku INŻYNIERIA BIOMEDYCZNA dostępny będzie kurs na następnym poziomie poznawania Javy (wątki, programowanie sieciowe, programowanie rozproszone).

Ponadto dostępne będą dedykowane, pojedyncze prezentacje w zakresie JAK TO ZROBIĆ W JAVIE.

Zapraszam